

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
DAWNIEJ INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ PAN
» 1953–2003 «

KWARTALNIK
HISTORII KULTURY
MATERIALNEJ

ROK LI

WARSZAWA 2003

NR 2

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Klonder — *redaktor*; Elżbieta Mazur — *zastępca redaktora*,
Maria Bogucka, Andrzej Janeczek, Leszek Kajzer, Elżbieta Kowalczyk,
Jerzy Kowalczyk, Jerzy Kruppé, Maria Nietyksza, Janusz Sztetylło,
Wojciech Szymański, Teresa Dunin-Wąsowicz,
Andrzej Wyrobisz — *członkowie komitetu*
Martyna Milewska, Ludmiła Paderewska — *sekretarze*
Sekretarz techniczny Redakcji — Magdalena Bis

Adres Redakcji:

00-140 Warszawa, Al. Solidarności (d. Świerczewskiego) 105
<http://www.iaepan.edu.pl/kwartalnik/index.html>
e-mail: kwartalnik@iaepan.edu.pl
tel. 620 28 81 w. 146

Skład i łamanie:

Krzysztof Anuszewski, tel. 629 44 78

Druk: UP, Jerzy Wasilewski, tel./fax (0-22) 768 13 14
tel. 0 602 353 483

Nakład 550 egz. Arkuszy wydawniczych 17,0. Papier offset 80 g.
Oddano do składania we wrześniu 2003 r., druk ukończono
w październiku 2003 r.

SOMMAIRE

ETUDES ET MATERIAUX

Editorial	155
Andrzej Klonder, Dariusz Główka, Inventaires des biens dans les études de la culture de l'Europe depuis le moyen âge usqu'aux temps modernes	157
Ełzbieta Mazur, Emploi des inventaires dans les études de la culture du XIX ^e siècle sur les terres de Pologne	177
Olgia Miriam Przybyłowić, Inventaires des cloîtres italiens des clarisses: San Gimignano (1317–1330), Bologne (1337–1340), Ferrare (1337)	183
Maria Koczerska, Inventaires des biens meubles du clergé de Cracovie au XV ^e siècle	200
Andrzej Włodarczyk, Inventaires des cloîtres dans les études de l'histoire de l'art — exemple des inventaires des clarisses de Cracovie	210
Urszula Augustyniak, Inventaires des biens de la famille Radziwiłł aux XVI ^e –XVII ^e siècles en tant que source pour l'histoire de la mentalité et de la vie quotidienne — possibilités de l'étude	229
Marek Wagnér, Inventaires des biens meubles des officiers de l'armée de la Couronne de la seconde moitié du XVII ^e siècle	246
Jarosław Dumianowski, Inventaires des seigneurs et des nobles. Consommation de la noblesse de Grande Pologne au XVIII ^e siècle	257
Antoni Romuald Chodąński, Les moeurs des Polonais d'après les inventaires de la famille Czapski porteurs du blason Leliwa, de la première moitié du XVIII ^e siècle	273
CRITIQUES	289
(v. sommaire polonaise)	

CHRONIQUE SCIENTIFIQUE

Professeur Teresa Zarębska (28 janvier 1932 – 2 février 2003) — historyk dziejów miast — Krzysztof Dumala	313

CONTENTS

STUDIES AND MATERIALS

From the Editor	155
Andrzej Klonder, Dariusz Główka, Property inventories in the studies of European culture from the Middle Ages to modern times	157
Ełzbieta Mazur, The use of inventories in research on the nineteenth-century culture in Poland	177
Olgierd Miriam Przybyłowicz, Inventories of Italian Poor Clare nunneries: San Gimignano (1317–1330), Bologna (1337–1340), Ferrara (1340)	183
Maria Koczerska, The inventories of movable property of Cracow clergy in the 15 th century	200
Andrzej Włodarczyk, Convent inventories in art history research on the example of Cracow Poor Clare convent inventories	210
Urszula Augustyniak, Property inventories of the Radziwiłł family in the 16 th –17 th c. as a source to the history of mentality and everyday life — research opportunities	229
Marek Wagnér, Inventories of Polish officers from the second half of the 17 th century	246
Jarosław Dumianowski, Inventories of the rich and noble. The consumption of Great Poland nobility in the 18 th century	257
Antoni Romuald Chodyszki, Polish customs as reflected in the inventories of the Czapski family from the first half of the 18 th century	273
REVIEWS	289
(ref. Polish contents)	

CHRONICLE

Professor Teresa Zarębska (28 January 1932 – 2 February 2003) — historian of the urban history — Krzysztof Dumala	313

SPIS TREŚCI

STUDIA I MATERIAŁY

O d R e d a k c j i	155
A n d r z e j K l o n d e r , D a r i u s z G ł ó w k a , Inwentarze mienia w badaniach kultury Europy od średniowiecza po nowożytność	157
E l ż b i e t a M a z u r , Wykorzystanie inwentarzy w badaniach nad kulturą XIX wieku na ziemiach polskich	177
O l g a M i r i a m P r z y b y ło w i c z , Inwentarze włoskich klasztorów Klarysek: San Gimignano (1317–1330), Bolonia (1337–1340), Ferrara (1337)	183
M a r i a K o c z e r s k a , Inwentarze majątku ruchomego duchowieństwa krakowskiego w XV wieku	200
A n d r z e j W ł o d a r e k , Inwentarze klasztorne w badaniach z historii sztuki na przykładzie inwentarzy klarysek krakowskich	210
U r s z u l a A u g u s t y n i a k , Inwentarze mienia radziwiłłowskiego z XVI–XVII wieku jako źródło do historii mentalności i życia codziennego — możliwości badań	229
M a r e k W a g n e r , Inwentarze ruchomości oficerów wojsk koronnych z drugiej połowy XVII wieku	246
J a r o s ław D u m a n o w s k i , Inwentarze wielmożnych i urodzonych. Konsumpcja szlachty wielkopolskiej w XVIII w.	257
A n t o n i R o m u a l d C h o d y ń s k i , Obyczajowość polska w świetle inwentarzy Czapskich herbu Leliwa z pierwszej połowy XVIII wieku	273

RECENZJE

Piotr Świątkiewicz, Uzbrojenie wczesnośredniowieczne z Pomorza Zachodniego — P i o t r A. N o w a k o w s k i	289
Marta Piber, Służew średniowieczny. Dzieje parafii i wsi Służew w ziemi warszawskiej — E l ż b i e t a K o w a l c z y k	292
Rudolf Krajic, Středověka kachlová kamna v Táboře (Archeologicky výskum v Křížově ulici čp. 28) — M a r i a D ą b r o w s k a	295
Josef Hrdlička, Hodowní stůl a dvorská apolečnost. Strava na raně novověkých aristokratických dvorech v českých zemích (1550–1650) — A n d r z e j K l o n d e r	302
Jan Marcus Witt, Master next God? Der nordeuropäische Handelsschiffskapitän vom 17. bis zum 19. Jhr. — M a r i a B o g u c k a	310

KRONIKA NAUKOWA

Profesor Teresa Zarębska (28 I 1932–2 II 2003) — historyk dziejów miast — K r z y s z t o f D u m a ła	313

Na okładce — sygnał Bibliografii zawartości „Kwartalnika Historii Kultury Materialnej”.
Roczniki XLI–L (1993–2002), zob. s. 97–148

Indexed in:

IBZ — International Bibliography of Periodical Literature

IBZ — CD-ROM

IBR — International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature

IBR — CD-ROM

W najbliższych numerach ukażą się m.in.:

M y c h a j ło H ł u s z k o, *Wiejskie zaprzęgi końskie na Ukrainie w XVI–XVIII w.*
Z e n o n G u l d o n, S z y m o n K a z u s e k, *Rola Żydów w handlu polskim w pierwszej połowie XVII wieku*
E d m u n d K i z i k, *Dwa gdańskie inwentarze topielców z 1781 i 1786 roku*
B o g u m i ła J ę d r z e j e w s k a, T o m a s z S a m o j l i k, *Kontrakty Jana III Sobieskiego z lat 1675–1686 w sprawie dzierżawy i użytkowania Leśnictwa Białowieskiego*

Warunki prenumeraty „RUCH” SA na 2003 r.

Wpłaty na prenumeratę przyjmowane są na okresy kwartalne, półroczone i roczne.

Cena prenumeraty krajowej na 2003 r. wynosi 54 zł.

Wpłaty na prenumeratę krajową przyjmują jednostki kolportażowe „RUCH” SA właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora.

Cena prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę:
cena prenumeraty + rzeczywiste koszty wysyłki.

Zlecenia na prenumeratę dewizową przyjmowane od osób zamieszkałych za granicą realizowane są od dowolnego numeru.

Wpłaty przyjmuje Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy „RUCH” SA na konto:

Pekao S.A. IV O/Warszawa 12401053-40060347-2700-401112-001
lub kasa Oddziału.

Informacji o warunkach prenumeraty i sposobie zamawiania udziela „RUCH” SA OKDP, 00-958 Warszawa, skrytka pocztowa 12, ul. Jana Kazimierza 31/33 lub telefonicznie:

(22) 5328-731, 5328-820, 5328-816, fax: 5328-732,

internet: www.ruch.pol.pl, e-mail: prenumerata@okdp.ruch.com.pl

Terminy przyjmowania wpłat na prenumeratę krajową i zagraniczną:
do 5.12 — na I kwartał roku następnego, na I półrocze i na następny rok
do 5.03 — na II kwartał roku bieżącego
do 5.06 — na III kwartał roku bieżącego
do 5.09 — na IV kwartał roku bieżącego